

RAPORT

II edycja

**OGÓLNOPOLSKIE BADANIE „BIEŻĄCY MONITORING SEKTORA” OBSZAR EDUKACJI
(szkolnictwo ponadpodstawowe),
W KONTEKŚCIE ZAKRESU I SPOSOBU KSZTAŁCENIA
DLA SEKTORA MOTORYZACYJNEGO**

realizowane na zlecenie firmy
Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A

Wśród zawodów sektora motoryzacyjnego, które w edycji raportu **Barometr Zawodów 2021** zaklasyfikowano do **deficytów** w skali całego kraju, znalazły się:

elektrycy
elektromechanicy i elektromonterzy
krawcy i pracownicy produkcji odzieży
magazynierzy
mechanicy pojazdów samochodowych
operatorzy obrabiarek skrawających
spawacze
ślusarze

W deficycie znalazły się ponownie zawody branży edukacyjnej:

nauczyciele praktycznej nauki zawodu

oraz

nauczyciele przedmiotów zawodowych

Do **deficytów** w miastach wojewódzkich z kolei, zaliczono następujące zawody:

analitycy, testerzy i operatorzy systemów
teleinformatycznych

blacharze i lakiernicy samochodowi

monterzy maszyn i urządzeń

operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych

projektanci i administratorzy baz danych, programiści

pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych

specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki

Jak wynika z badań jakościowych FGI i IDI przeprowadzonych na potrzeby II edycji projektu, firmy sektora motoryzacyjnego borykają się z **brakiem odpowiednio wykwalifikowanych pracowników**.

W tym zakresie wiele się nie zmieniło od I edycji badania i nadal na rynku brakuje następujących specjalności:

Automatyk

Blacharz i lakiernik

Elektryk, elektronik

Mechanik maszyn

Mechanik samochodowy

Mechatronik

Metalurg

Operator robotów

Operator wózków widłowych

Operator z uprawnieniami

Pracownik produkcyjny – jako uniwersalny zawód

Pracownik robotyzacji procesów biznesowych

Pracownik robotyzacji procesów produkcji

Pracownik utrzymania ruchu

Specjalista do centrów rozwojowych

Specjalista ds. Lean Manufacturing

Specjalista elektromobilności

Specjalista programowania robotów

Specjalista wsparcia informatycznego

Sprzedawca

Ślusarz

Będzie w niedalekiej przyszłości brakowało **specjalistów z obszaru umiejętności narzędziowego rozwiązywania problemów, podejścia związanego z ciągłym doskonaleniem i z jakością**.

„Trzeba wziąć też pod uwagę neutralność klimatyczną czy też surowcową i gospodarkę postcovidową”.

Trzeba brać również pod uwagę **pracę zdalną** na szeroką skalę, kiedy to digitalizacja będzie postępować w wielu dziedzinach życia, a to będzie generowało potrzeby określonych zawodów i specjalności.

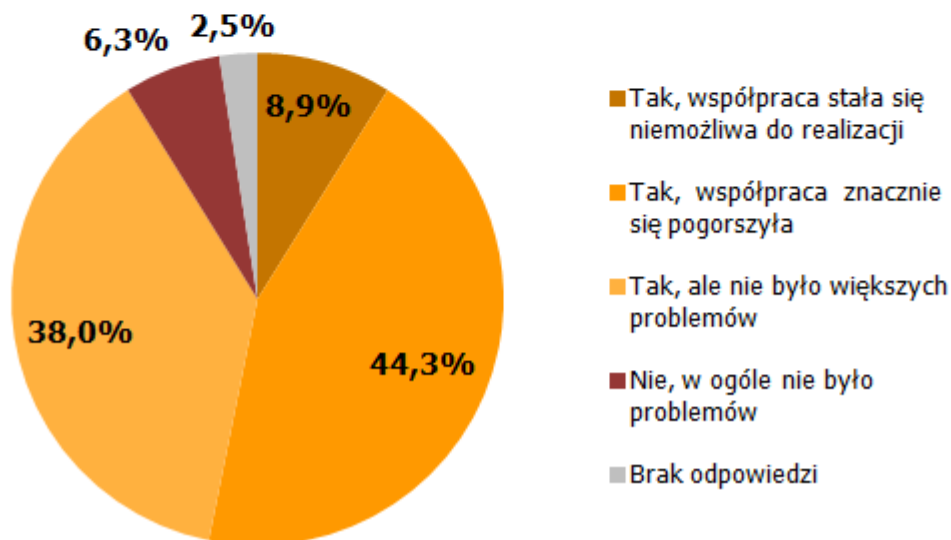
Jak wskazywali uczestnicy badań jakościowych, nie ma w rejestrach wielu Urzędów Pracy *„elektromechaników, mechaników, diagnostów, nie ma takich osób, których można byłoby skierować do pracodawców, pracodawcy muszą podkraść takich pracowników z innych firm lub posiłkować się ludźmi z zagranicy”*.

Pandemia Covid-19 negatywnie wpłynęła również na współpracę szkół z pracodawcami.

Aż 91,1% nauczycieli wskazuje, że pandemia miała wpływ na jakość tej współpracy, w tym mniejszość, bo 38,0% wskazuje, że choć pandemia miała wpływ na współpracę z firmami, większych problemów nie było i udało się zrealizować planowane zajęcia praktyczne dla uczniów, większość jednak (53,2%) wskazuje na negatywne skutki pandemii: 8,9% wskazuje, że współpraca z pracodawcami była niemożliwa, 44,3% wskazuje, że współpraca znacznie się pogorszyła.

Czy pandemia COVID-19 wpłynęła na współpracę szkoły z pracodawcami? N=158

Podsumowując, uczestnicy stwierdzali, że **szkolnictwo musi być bardziej atrakcyjne, bardziej zdigitalizowane**, wsparte prezentacjami i nowoczesnymi materiałami dydaktycznymi.

„A już na pewno trzeba przyjąć paradygmat, że dzisiaj uczniowie znacznie różnią się od tego naszego pokolenia”.

Szkoły mają problem, żeby wyuczyć najprostszych umiejętności technicznych i muszą poświęcić więcej czasu niż przedtem.

Mają również starzejącą się kadrę, którą trzeba nauczyć nowoczesnych technologii i to jest ogromnie trudne.

Ogólnie mamy słabą jakość nauczania. Uczniowie są coraz słabsi merytorycznie.

Zdaniem uczestników badań, niezbędne jest również **„budowanie świadomości w zakresie zapotrzebowania na nowe zawody pod kątem aut elektrycznych, wodorowych, czy hybrydowych. Trzeba pokazać, jak dobrze płatna jest praca w tych sektorach, bo inaczej nic nie zrobimy”.**

Należy również zapewnić **środki dla kształcenia zawodowego**, wesprzeć promocję polskiego biznesu na arenie międzynarodowej, modyfikować podstawy programowe, wspierać programy autorskie i projekty uczniowskie, realizować certyfikowane kursy i szkolenia branżowe.

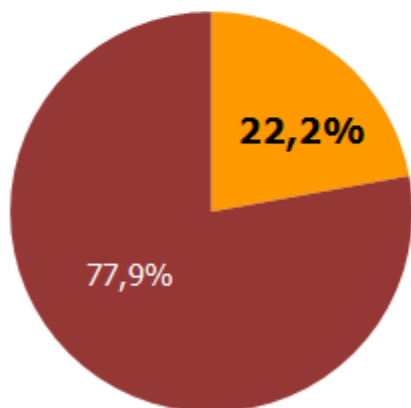

Jak deklarują nauczyciele:

- **22,2% z nich odbyło ciągu ostatnich 3 lat staż u pracodawcy**
- **38,0% ukończyło już szkolenie 40h wymagane w Karcie Nauczyciela.**

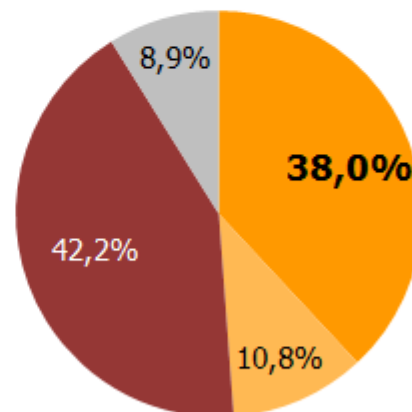
Bardzo duża grupa nauczycieli (42,2%) nie zrealizowała jeszcze tego szkolenia, 10,8% jest w trakcie jego realizacji.

Czy w ciągu ostatnich 3 lat odbył/a Pan/Pani staż u przedsiębiorcy?
N=158

■ Tak ■ Nie

Czy odbył/a Pan/Pani wymagane w Karcie Nauczyciela 40h szkolenia branżowego?
N=158

■ Tak, ukończyłem/ukończyłam szkolenie w całości
 ■ Jestem w trakcie szkolenia
 ■ Nie, jeszcze nie
 ■ Jestem zwolniony z tego obowiązku

Potrzeby i co najważniejsze chęci nauczycieli w zakresie doskonalenia zawodowego są ogromne.

Zdecydowana większość badanych (93,0%) chciałaby skorzystać z różnych form rozwoju, a do najbardziej preferowanych należą **szkolenia i kursy branżowe**, z których chciałoby skorzystać 59,5% badanych. Duża grupa osób (40,5%) interesuje się również **konferencjami branżowymi**. Kolejno 34,8% chciałoby wziąć udział w **targach branżowych**, 34,8% w **wymianie zagranicznej**, 31,6% to nauczyciele zainteresowani **kursami on-line**.

29,1% nauczycieli chciałoby współpracować z innymi szkołami w celu wymiany doświadczeń. Najmniej osób w zakresie doskonalenia zawodowego chciałoby skorzystać ze stażu u pracodawców (24,7%), uczyć się na studiach podyplomowych (19,0%) oraz jedynie 1,9% na studiach II stopnia.

Z jakich form doskonalenia zawodowego chciałby/aby Pan/Pani skorzystać? Które byłyby pomocne w Pana/Pani pracy? N=158

Ogromne są również potrzeby doształcania nauczycieli w zakresie ich kompetencji miękkich. Ze szkoleń takich chciałoby skorzystać 86,1% badanych, w tym najwięcej, bo ponad połowa **ze szkoleń z języków obcych** (55,7%).

Jakie umiejętności osobiste/kompetencje miękkie chciałby/aby Pan/Pani rozwijać? N=158

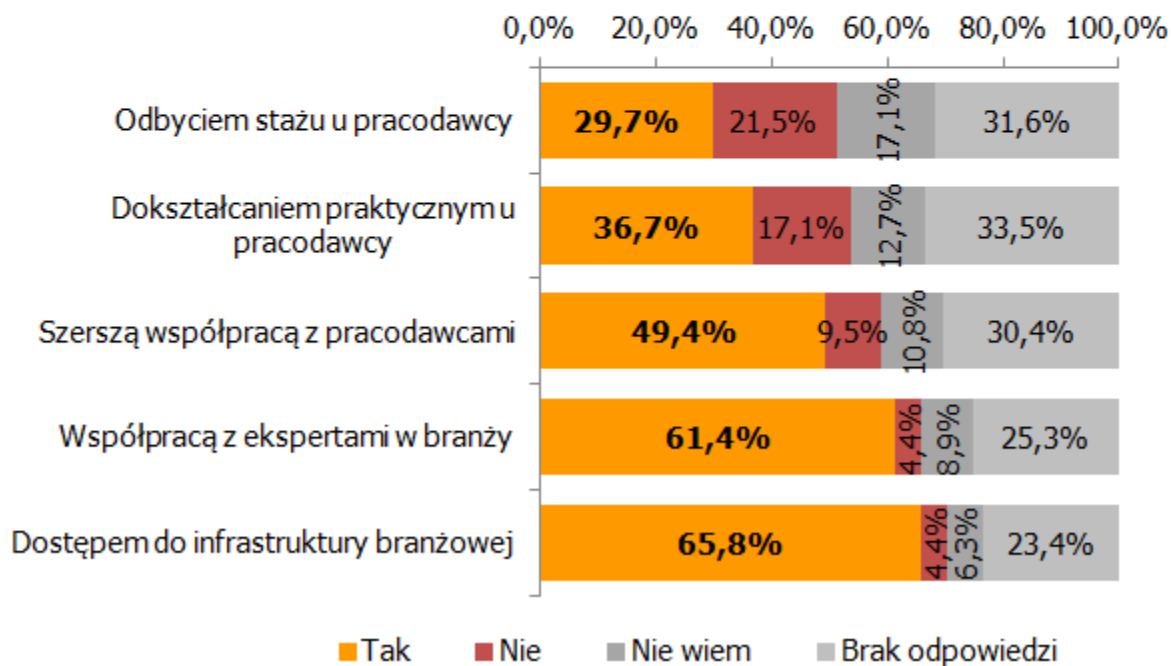
Co trzeci nauczyciel (31,0%) chciałby zdobyć **konkretne uprawnienia**, które podniosą ich kwalifikacje zawodowe i są to:

- instruktor nauki jazdy kat. C
- prawo jazdy kat. C
- prawi jazdy kat. E
- uprawnienia egzaminatora w zawodzie technik transportu drogowego
- uprawnienia SEP
- rzeczoznawstwo
- uprawnienia do obsługi klimatyzacji samochodowej
- uprawnienia spawacza
- operator CNC
- uprawnienia diagnosty samochodowego.

Większość nauczycieli zgłasza również **potrzebę dostępu do infrastruktury branżowej** (wskazuje tak 65,8% badanych) oraz **chęć współpracy z ekspertami z branży** (61,4%).

Niemal połowa badanych nauczycieli (49,4%) jest zainteresowana szerszą współpracą z pracodawcami, 36,7% doksztalcaniem praktycznym u pracodawców, a 29,7% odbyciem stażu u pracodawców.

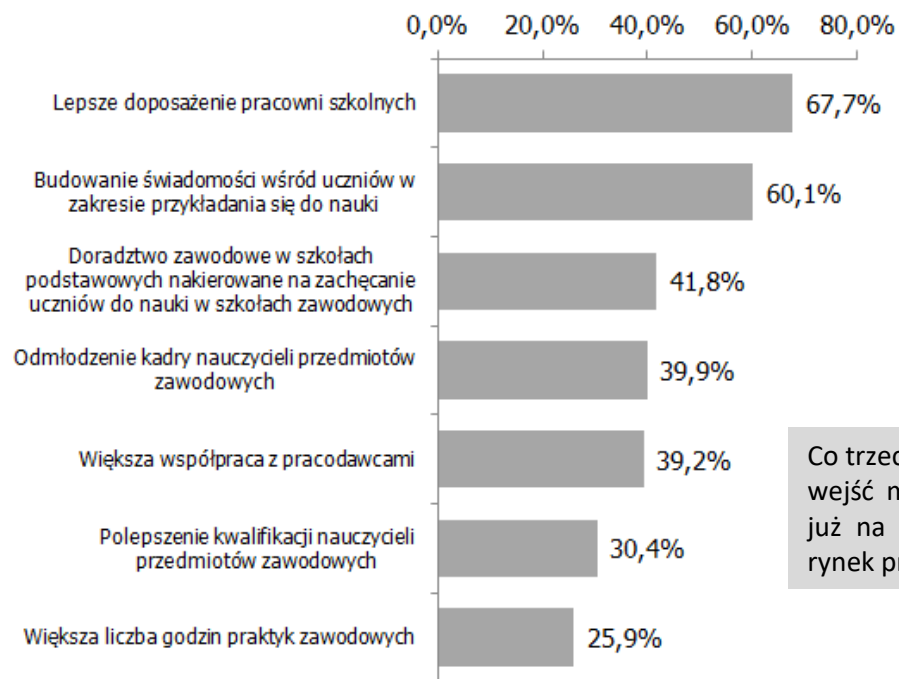
Czy byłby/aby Pan/Pani zainteresowany/a ... ? N=158

Dla podniesienia jakości kształcenia w opinii 67,7% nauczycieli niezbędne jest lepsze **doposażenie pracowni szkolnych**. Podobna grupa (60,1%) wskazuje na **budowanie świadomości wśród uczniów w zakresie przykładania się do nauki**.

Kolejno, 41,8% wymienia **doradztwo zawodowe w szkołach podstawowych** nakierowane na zachęcanie uczniów do nauki w szkołach zawodowych, 39,9% **odmłodzenie kadry nauczycieli** przedmiotów zawodowych, 39,2% **większą współpracę z pracodawcami**.

Na co Pana/Pani zdaniem należałoby położyć większy nacisk, aby podnieść jakość kształcenia zawodowego na kierunkach motoryzacyjnych? N=158

Co trzeci nauczyciel (30,4%) jest zdania, że niezbędne jest podniesienie kwalifikacji nauczycieli przedmiotów zawodowych,

a co czwarty (25,9%) uważa, że niezbędne jest podniesienie liczby godzin praktyk zawodowych.

Co trzeci nauczyciel uważa również, że do programu nauczania powinna wejść możliwość zdobywania przez uczniów uprawnień zawodowych już na etapie szkoły zawodowej, które ułatwią uczniom wejście na rynek pracy, między innymi: **prawo jazdy kat. B, uprawnienia SEP.**

Sektorowa Rada ds. kompetencji dla Motoryzacji i Elektromobilności

PARTNERZY PROJEKTU

